

Magazine *Samen* Sociaal Domein

Dimphy Severijnen en Wouter Le Febre

Integraal werken in het Sociaal Domein

Onderzoek

Meer aandacht nodig voor signalering,
diagnostiek en passende hulpverlening

Artikel

Digitale dienstverlening als balanceer-act

02

Magazine
Samen Sociaal Domein
Juni 2024 | jaargang 6

Colofon

Eindredactie

Lucia Everts

Redactieteam

Esther Slotman, Joyce Bouwknecht en Miquel Wijngaards

Vormgeving

Bureau Zorgmarketing, Meppel

Fotograaf omslag

Gijs van Lieshout

Drukkerij

Zalsman, Kampen

Redactieadres

Blankenstein 143, 7943 PE Meppel

Abonnement

Dit magazine is in de losse verkoop te verkrijgen voor € 11,99 inclusief btw en inclusief verzendkosten. Het magazine is ook digitaal beschikbaar voor de losse verkoop voor € 9,99 inclusief btw. Een jaarabonnement (drie exemplaren per kalenderjaar) is digitaal te verkrijgen voor € 23,99 inclusief btw. Fysiek is een jaarabonnement te verkrijgen voor € 29,99 inclusief btw. Neem voor meer informatie contact op met Kenniscentrum Sociaal Domein.

Advertentieverkoop

Voor adverteren in dit magazine kun je telefonisch contact opnemen met Lucia Everts via 085-4018362 of via e-mailadres evenementen@kenniscentrumsociaaldomein.nl.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s) en redacteur(s) geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch de gevolgen hiervan.

© Het is niet toegestaan om zonder voorafgaande toestemming van de uitgever artikelen, onderzoeken of gedeelten daarvan over te nemen.

1 Cover

Wouter Le Febre en Dimphy Severijnen

3 Voorwoord

6 Artikel

Benut de kansen: integraal werken in het Sociaal Domein bij meervoudige problematiek

10 Visie

Het kan wel!

13 Cijfers & zo

15 Boekbespreking

Het dagboek van een groepsleider in de jeugdzorg

16 Ervaringsverhaal

Wmo consulent zijn is:
Zeer boeiend, veelzijdig en verveelt nooit!

18 Mijn beroep

Een kijkje in het beroep Consulent fase A

21 Stelling

Door Marianne de Wolff, Scientist Specialist bij TNO Child Health

Samen Sociaal Domein is een uitgave van:

Inhoudsopgave

22 Onderzoek

FASD, meer aandacht nodig voor signalering, diagnostiek en passende hulpverlening!

25 Column

Saskia Danen de Vries - Ga eens écht in gesprek met iemand met dementie

26 Casus

Remko van 't Klooster - Budgetcoaches en schuldhulpverleners

28 Opinie

Erwin Zweypfenning - Bestaanszekerheid

32 Artikel

Digitale dienstverlening als balanceer-act

36 Artikel

Het is tijd voor een landelijke aanpak rondom ouderschap, gezin en detentie

39 Puzzel

40 Ervaringsverhalen

- In de praktijk
- Schuldhulp in de kern
- Geen pannenkoek maar taart

43 Data opleidingen en trainingen

Juli tot en met oktober 2024

Benut de kansen: integraal werken in het Sociaal Domein bij meervoudige problematiek

Domeinoverstijgende samenwerking in het Sociaal Domein voor inwoners met meervoudige, vaak complexe problematiek, is voor veel gemeenten nog een complexe uitdaging. Dat merken Wouter Le Febre en Dimphy Severijnen ook. Zij zijn beide adviseur bij Telengy Management en Advies, en betrokken bij informatievraagstukken binnen het Sociaal Domein. Bij de drie decentralisaties in het Sociaal Domein in 2015 werd ingezet op een transformatie naar een integrale aanpak, met als uitgangspunt; 'één gezin, één plan, één regisseur'. De huidige wetgeving biedt echter weinig ruimte voor de benodigde gegevensdeling tussen de verschillende taakgebieden voor een integrale aanpak van meervoudige problematiek. In de praktijk zien we bij veel gemeenten daarom een verkokerd landschap, waarin deze verschillende taakgebieden geregeld langs elkaar heen werken, terwijl er tegelijkertijd een sterke behoefte bestaat om integrale dienstverlening richting de inwoner beter te organiseren.

Met de komst van de Wams, de Wet aanpak meervoudige problematiek in het Sociaal Domein, komt er meer ruimte voor een integrale aanpak. Met deze wet ontstaat een juridische basis voor gegevensuitwisseling bij (vermoedens van) meervoudige problematiek bij een inwoner of huishouden. Hoewel het wetsvoorstel met de val van het kabinet in 2023 controversieel is verklaard, kunnen verschillende gemeenten niet wachten om de kans, die de Wams biedt, nu al aan te grijpen.

Waar nieuwe wetgeving doorgaans eerder voor een afwachtende houding zorgt, biedt de Wams het benodigde perspectief waar gemeenten al lange tijd op wachten. Tegelijkertijd zien Wouter en Dimphy dat het wetsvoorstel vooral een opdracht met wettelijke kaders geeft, maar dat het aan gemeenten is om hier zelf invulling aan te geven. Het gaat daarbij niet alleen over het achterliggende vraagstuk van integraal werken vanuit het Sociaal Domein, maar vooral hoe hier in de praktijk uitvoering aan gegeven kan worden.

Wouter en Dimphy begeleiden verschillende gemeentes om enerzijds ambities rondom integraal werken bij meervoudige

problematiek te formuleren en anderzijds de aansluiting te vinden bij de huidige praktijk van de organisatie. Meervoudige problematiek is immers niet iets nieuws en gemeenten hebben vaak al verschillende initiatieven op dit gebied. Denk hierbij aan brede sociale wijkteams en doorbraakteams waarin oplossingen worden gezocht voor de casussen waarin de verschillende wetten tot knelpunten leiden. Volgens Wouter en Dimphy brengt de Wams het belang van integraal werken opnieuw onder de aandacht en zorgt het wetsvoorstel ervoor dat er binnen gemeenten een nieuwe urgentie ontstaat om integraal werken beter te positioneren, maar vooral structureler te borgen in de organisatie.

De juiste koers bepalen

Wouter en Dimphy zien dat het belangrijk is om binnen de organisatie duidelijkheid te creëren over wat integraal werken bij meervoudige problematiek inhoudt, maar vooral ook wat een gemeente ermee wil bereiken. Welke urgentie en ambitie zijn er om integraal te werken in het Sociaal Domein? En wat verstaan we daar dan onder?

Een duidelijke richting en duiding zijn essentieel om invulling

Wouter Le Febre en Dimphy Severijnen, Adviseurs bij Telengy Management en Advies

Telengy is een adviesbureau gespecialiseerd in het verbeteren van de informatiepositie van lokale overheden. Hierbij adviseren en begeleiden zij organisaties bij het verbeteren van de bedrijfsvoering en dienstverlening. De trajecten kenmerken zich door een informatievoorzieningscomponent, waarbij (implementaties van) digitale en data oplossingen centraal staan. Anno 2024 richt Telengy zich sterk op samenwerkings- en informatievraagstukken in het sociaal domein. Meer weten? Neem contact op met Wouter (w.l.febre@telengy.nl 06-55297709) of Dimphy (d.severijnen@telengy.nl 06-25372703) of kijk op de website www.telengy.nl.

te geven aan deze opgave. Het bepaalt enerzijds de inrichting van de organisatie, denk aan de toegang, maar het scheidt tegelijkertijd ook verwachtingen. Wanneer spreken we bijvoorbeeld van een gecoördineerde aanpak of meervoudige problematiek? Hierbij is het belangrijk om niet alleen rekening te houden met de eigen organisatie, maar ook netwerkpartners te betrekken en inzichtelijk te hebben wat voor problematiek voorkomt bij deze partner. In de trajecten die Wouter en Dimphy begeleiden, merken zij dat professionals vanuit hun eigen invalshoek vaak een andere benadering of definitie hebben van meervoudige problematiek. Als een duidelijke koers ontbreekt, bestaat bovendien het risico dat iedere professional daar zijn of haar eigen invulling aan gaat geven.

Samen organiseren

Het is belangrijk om stil te staan bij hoe de gecoördineerde aanpak van meervoudige problematiek vormgegeven wordt. Sluit daarbij aan bij bestaande processen, overleggen en rollen. Zoals eerder genoemd is de problematiek niet nieuw en bestaan er vaak al verschillende initiatieven, maar zijn deze regelmatig organisch gegroeid zonder dat daar een overkoepelende visie achter zit. Het is goed om vanuit die overkoepelende visie de verschillende processen en werkwijzen uit de praktijk bij elkaar te brengen, op elkaar aan te laten sluiten en waar nodig te verbeteren.

Als het gaat om de aanpak richt de Wams zich op verschillende onderdelen: het signaleren van meervoudige problematiek, het onderzoek en indien nodig het toepassen van de gecoördineerde aanpak. Onderdeel hiervan is het op- en afschalen van casussen. Ook op dit gebied zal er veel herkenning zijn vanuit de huidige praktijk. Veel gemeenten werken immers al met casus- of procesregisseurs en vanuit het veiligheidsdomein is de Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE) een mooi handvat bij het op- en afschalen van casussen.

De Wams is een samenwerkingsvraagstuk. Door de bestaande processen, overleggen en rollen vanuit een integrale blik onder de loep te nemen, kun je zorgen voor meer eenduidigheid in de werkwijze binnen het Sociaal Domein. Iedere casus is anders, waardoor je geen standaard proces met elkaar kunt uitwerken voor een gecoördineerde aanpak. Waar je wel mee aan de slag kunt, is samen heldere kaders, werkafspraken en protocollen ontwikkelen zodat het duidelijk is wat je per situatie van elkaar kunt verwachten qua taken en verantwoordelijkheden. Daarbij staan de nieuwe mogelijkheden die de Wams biedt natuurlijk centraal.

Informatievraagstuk

In de praktijk merken Wouter en Dimphy dat het implementeren van de onderdelen van de Wams evengoed een informatievraagstuk is. Een heldere richting en duiding leiden tot een verscherping van bestaande processen, inrichting van vakapplicaties in het Sociaal Domein, afwegingen rondom autorisaties en andere privacy maatregelen. Wouter en Dimphy werken veel met informatievoorziening en gegevensuitwisseling in het Sociaal Domein. Vanuit dit perspectief zien zij veel kansen om huidige systemen beter te benutten door deze het samenwerken beter te laten ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan het inrichten van dat- en wat-informatie zodat consulenten weten dat een inwoner al bekend is bij een andere taakgebied en er sneller geschakeld of opgeschaald kan worden. Gebruik de mogelijkheden in applicaties om afspraken vast te leggen in een coördinatiedossier of stel spelregels, of convenanten op voor het delen van informatie met ketenpartners.

Het duidelijk krijgen van de informatiebehoefte en het daaropvolgend goed inrichten van de informatiesystemen werkt ondersteunend voor consulenten en coördinatoren om een betere invulling te geven aan het integraal samenwerken aan meervoudige problematiek.

Aandacht voor de inhoud

De Wams biedt een duidelijke kans om werk te maken van integraal werken en daarmee meervoudige problematiek in het Sociaal Domein effectiever te behandelen. Wouter en Dimphy zien dat gemeenten deze ontwikkeling aangrijpen om weer kritisch te kijken hoe er invulling wordt gegeven aan een integrale aanpak van meervoudige problematiek en deze waar nodig te verbeteren of verstevigen. Daarbij is het goed om een duidelijke richting te hebben en hier vervolgens vanuit de uitvoering verdere invulling aan te geven. Door praktisch aan de slag te gaan met het aansluiten op de bestaande praktijk, kan de dienstverlening naar de inwoner toe verbeterd worden. Daarbij is het goed om ook aandacht te hebben voor de informatiebehoefte. Door de randvoorwaarden, zoals de keuzes die gemaakt worden over processen, spelregels, protocollen en rolduidelijkheid zo goed mogelijk in te richten, ondersteun je de consulenten en coördinatoren en maak je het samenwerken makkelijker en effectiever. Hierdoor kunnen zij hun aandacht en energie zoveel mogelijk richten op het helpen van de inwoner, hoeven zij minder bezig te zijn met de randvoorwaarden die komen kijken bij het organiseren van een gecoördineerde aanpak en voelen ze de ruimte om elkaar op te zoeken.

Samen Sociaal Domein is een uitgave van:

Kenniscentrum
SociaalDomein

